

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt
Fél évre	2 .
Negyed évre	1 .

Feljebb szerkesztő:

Fehér János.

Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.

Hirdetések legutányosabbán, árszabály szerint.

Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.

Justh Ferenc orsz. gy. képviselő beszéde.

A napilapok dicsérvő elismeréssel ugyan, de csak kivonatossan közölték vármegyénk felső járása érdemes országgyűlési képviselőjének f. évi március hó 19-én a képviselőházban tartott beszédét. Minthogy azonban vármegyénk közönségét s általában a felvidék gazdasági közönségét közelebbről érdekelheti országgyűlési képviselőnk érdekes beszéde, — azt szükségesnek látjuk egész terjedelmében úgy, a mint elmondattott s úgy a mint a képviselőház által fogadottat, a gyorsírói felvételek alapján közzétenni:

»T. ház! Magyarország felvirágzása, gyarapodása, szóval anyagi boldogulása, csakis egy minden tekintetben megfelelően irányított földmívelési politika útján lévén elérhető. (Halljuk! Halljuk!) hazafias kötelességet vélek teljesíteni, midőn nézeteimnek a t. házban a földmívelési költészetes tárgyalásokon kifejezést adok. Nem tagadom, hogy valahányszor a földmíveléssel összefüggő kérdésekkel foglalkozom, az agrárius eszméknek klasszikus hazája, Poroszország jut eszembe, a hol ezekért küzdöttek, s ezeket jutatták diadálra a század elejétől egész a jelenig, a földmívelés terén maguknak halhatatlan érdemeket szerzett férfiak, a kik kivívták hazájukban a földmívelési politikának az azt megillető első helyet, és ezzel kapcsolatosan — dacára a rossz talajai és éghajlati viszonyoknak, — a porosz mezőgazdaság felvirágzását és jövedelmezőségét. S bár beismerem, hogy a porosz törvényhozási intézkedéseknek minden változtatás nélkül a honi viszonyokra való alkalmazása végzetes tévedés volna, mégis tanulmányozva azokat, sok tanulságos következtetést vonhatunk le a magunk számára, többek közt és legfőképpen azt, hogy a földmívelési politikának nemzeti irányúnak és közgazdaságilag is helyesnek kell lennie (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Sarkalatos két elv ez, a melynek érvényesülése a magyar viszonyok közt okvetlenül szükséges. Mert a milyen végzetes hibának tekinteném az u. n. agrarizmust egyoldalúlag túlhajtani, s ezzel a túrelmet nem ismerő politikával ipart és kereskedelmet tönkre tenni, ép oly helytelennek tartanám azt a földmívelési politikát, a mely az iparunk és kereskedelmünk a maga rovására engedné tét, ezzel a nemzet anyagi megizmosodását és szellemi

kifejlődését megakadályozná. (Élénk helyeslés a jobb oldalon.) De e két szükségesnek és kívánatosnak jelzett irány-elvnek, t. i. a nemzeti irányúnak és a közgazdasági helyességnek mérlegelésekor, bár mind a kettőt igen fontosnak tartom, a nemzeti irányúnak érvényre juttatását előbbre helyezem. (Helyeslés a jobboldalon.) Mert én csak egy, minden tekintetben megelégedett, hazáját igazán szerető, s a kozmopolitizmustól teljesen ment népességben tudom a nemzet fenntartó képességét fellelni, és sokkal veszedelmesebbnek ennek az országnak a fennállhatására az agrárszocializmust — mint talán magokat a nemzetiségi mozgalmakat. (Ellenmondások a szélső baloldalon.) Mert a míg a nemzetiségi mozgalmak csakis a nem magyar ajkú vidékeken igyekeznek eszméknek propagandát csinálni: addig az agrárszocializmus éppen a magyarságot metelyezi meg kozmopolitikus elvekkel! Azért azt hiszem, hogy az az államférfiú lesz az, a ki rászolgált leginkább az utókor halárára, a ki az agrárszocializmus kérdését helyesen megoldotta. A mostani földmívelési kormánytagnak tagadhatatlanul el kell ismerni azon érdemét, hogy ezen kérdésekkel foglalkozott. (Úgy van! a jobb oldalon.) Hiszen nem kelet egyebet tekintenünk, mint a nagy szabású mozgalmat, a melyet a földmívelésiügyi miniszter úr a telepítés kérdésének helyes és végleges irányba való terelése érdekében megindított, s a mely alkalommal az ország legjobbjai mondták el nézeteiket; vagy tekintsük ama már régen megindult, nemes actiót, a melyet a ruthéneknek a végveszedelemből való kimentése érdekében folytat — és én bevallom, t. ház, hogy ezen két nagy mozgalom közül az utóbbit, t. i. a ruthén actiót tartom a nemzeti állam kiépítésére legfontosabbnak. Mert én ebben a soknyelvű országban sohasem kerestem az egyenlőségben, hanem csakis az egyöntetű érzésben, és e hazában divó bármely nyelven kifejezett igaz hazaszeretetben a hazafiságot. Azért sokkal fontosabbnak tartom, hogy hazánk egyes, nem magyarajkú lakossággal bíró vidékein, ama lakosságnak az otthon való megélhetése lehetővé tegyék biztosítsuk, mint azt, hogy ezen lakosságok esetleg más vidékre telepítve, a melynek talán talajai és éghajlati viszonyai annak meg nem felelnek, ez által elégedetlenné tegyüek.

Nem ártalom én ezzel korántsem a telepítés nagy fontosságát vitatni, vagy kétségbe vonni; én csak con-

statálni kívánom azt, hogy a telepítés közgazdaságilag igen fontos, oly vidéken, a melynek talaja kitűnően termő, népessége azonban gyér, oly célból, hogy a népesség szaporítása által ott a gazalkodás belterjessebbé, s így jövedelmezőbbé tétessék; vagy pedig a nagy magyar alföldnek — tökegazdag, de a talaj megköltöttségénél fogva földet vásárolni nem tudó s e miatt a socializmus felé hajló népe között, a hol ez egyenesen kívánatos.

Hiszen a tapasztalatok is azt mutatják, hogy a telepítések közül csak a nagy anyagi áldozatokkal létesített állami telepek virágoznak, miglen a magán-telepek és a kisebb eszközökkel létesített állami telepek nagyobbadán, még maig is a kezdet nehézségeivel küzdenek. Ezek a tapasztalatok nem lévén nagyon biztatók s mellette különösen az ország hegyi vidékéről, sajnos, a kívándorlás Amerikába óriási mérveket öltvén, parancsolólag arra intenek, hogy adjuk meg minden egyes vidék lakosságának az otthon való megélhetés lehetőségét, feltéve természetesen, hogy azon helyeken a népesség nem oly sűrű, hogy ennek a kérdésnek mezőgazdaságilag való megoldása már magában véve azáltal, hogy az egyes jutu földterület túlságosan kicsi, meg nem valószínűsíthető. Ez a felfogás szülte a ruthén actiót és az azal kapcsolatos, abból természetesen következőképp folyó intézkedéseket. Minden igaz hazafinak kívánania kell, vajha ez az actió mentől hamarabb sikerre vezetne (Ugy van! jobbfelől.), mentől hamarabb a Kárpátoknak egész mentére kiterjesztetnék, (Helyeslés jobbfelől.) és vajha semmiféle visszavonás, semmi félreértés avagy vallási avagy erkölcsi és féltékenykedés azt terjedésében ne gátolná. (Helyeslés a jobboldalon.) A megélhetés lehetősége s ennek superlatívusa a jólét, legbiztosabb ellenszere a socializmusnak; (Ugy van! jobbfelől.) legnagyobb biztosítéka e sok nyelvű országban a hazafiságnak; legszebb vívmánya a nemzeti irányú és gazdaságilag is helyesen vezetett közgazdasági politikának, (Ugy van! jobbfelől.) a melynek egyik fő feladatait azt tekintem, hogy megadja niinden vidéknek a lehetőséget arra, hogy azt termelje, a mi ott a legelőnyösebben állítható elő, és az ipart ott fejlessze, a hol a mezőgazdaságtól a legszükségesebb munkaerőt el nem vonja. (Helyeslés jobbfelől.) Mert jól tudom azt, és tudja minden iparos és kereskedő, hogy Magyarországon a földmívelésnek

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

Turócvármegye főispánjai s tisztviselői.

Közl: Bráz Béla

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. — (Folytatás).

Ezen óriási teher ellen a kormányzósághoz fordul a megye, hogy a trón iránti hűségből kifolyólag az engedelmesség végső határáig ment már, de az impossible nemo tenetur, miután már egészen ki van merítve, még a víz rongálta hidakat sem képes helyre állítani. A kérelemre az egyszerű utasítás az lett, hogy Turócon keresztül van az egyes s legrövidebb út, a királyi akarat teljesítendő. Május hóban Barkóczy csapata vonult át a megyén. A megye határozata, hogy Huszár Imre és Czemanka Ádám megelőzve a katonaság bevonulását, azonnal induljanak a csapat vezéréhez s 100 arannyal meghonorálva — tartsak vissza ezzel a megyén való átvonulásától. Ugyancsak május hóban Strazoidó generalis Kassáról értesíti a megyét, hogy Turócba lovakat küld, melyeknek élemezéséről gondoskodik s jo rét-legetűt jelöljön ki azok számára. A megye vissza ír, hogy a nagy aradások következtében nincs réti legelő, — a takarmány mind elfogyott, egyen irgalommal a szegény nép iránt. A generalis

vissza ír, hogy előbbeni felhívása szerint járjon el a megye.

Június hóban Badiáni ezredes csapata vonult át a megyén s a Vág folyónál fog őr állomást tartani a felkelők feltartóztatására. Az elszállásolás s élemezés újból a megyét terheli.

Július hóban a Poyer-ezred öt zászlója vonult át a megyén — miről a megyét értesíti az ezredes — hogy a szükségletekről intézkedjék.

Augusztus hóban a királyi leirat szerint Morva, Szilézia és Csehországból több csapat vonuland át a megyén, a szükséges intézkedéseket tegye meg a megye. Szeptember hóban Cobb (Kobb) ezredes írja a megyének, hogy 25 fuvart küldjön a katonaszállításhoz.

Ugyancsak szeptemberben Volkra generalis tudatja a megyével, hogy Morva felé 1000 katonára vonult felső Magyarorszába, Rózahegyen állomásozandó. Felhívja a megyét, hogy miután Liptóban nagyobb hadtest összpontosítottak, ha netalán Liptóban eleségihány merülne fel, Turócmegye is gondoskodjék az élemezésről.

Szintén szeptember hóban vonult át a megyén a Metternich s később a badieni ezred öt csapata.

A császári hadsereg zöme a Vág folyó mentén volt felalítva az Árva felőli szorosokat védeni, miután ezen úton közeledtek a felkelők. A megye a várak védelméről gondoskodik — helyőrséggel látja el. A megyei levéltár Szklabinya várába vitetik, miután idősb Br. Révay

Imre alkalmas helyet jelölt ki számára oly feltétel mellett, hogy az okmányok jól lepecsételve, a vármegye is fegyveres erőt adjon a vár védelmezésére. Ugyancsak ide hozott a zniói Convent okmánytára is, miután Znió vára nagyobb ostromnak nézett elébe.

Br. Révay Imre 1678—1687.

Megyeként 1676. június 11-től, a gyaószó véget ért Révay Danielnak a legfelsőbb parancs következtében történt elfogatásától, egész 1688. év tavaszáig volt főispáni kormányzat nélkül. A legválságosabb időben kellett nélkülöznie kormányzóját, s ezzel kapcsolatosan nem volt a megyében tisztújítás sem. A tisztviselők ismételve lemondtak ugyan hivatalukról eme zavargós időben, s csak kényszerűen viselték tisztségüket, a miből a közbőre abnormalis viszonyok háramlottak.

Midőn a királyi leirat tudatja a megyével, hogy Br. Révay Daniel halálával az akadály megszűnt, a tisztújító ülés megtartására nézve felhívja a megyét, hogy tisztújító ülést tartson, azon utasítással, hogy a tisztújító ülésen a választás vezetését, illetve a candidationalis jogot a türóci Convent főnöke, Ruttkay Miklós eszközölje, s hogy ha az alispán eddig nem mondott volna le az alispáni hivatalra Huszár Imrét, mint új katolikus jelölvéen válassza meg, ki a megye érdekében több éven át mint köztudott eredménytelenség buzdokkolt.

A megye önkormányzatába való beavatkozás ellen tiltakozik idősb Br. Révay István, de protestál leginkább azért, mert jólehet Br. Révay Daniel halálával megüre-

szívből ismételtó annak végszavait: „Éljen a haza!“ „Éljen a király!“ A Daloskór által szépen előadott „Kossuthi nótá“-t hallgattuk meg ezután. — Most következett az ünnepély egy kellemes pontja: Mayer Janka szavalta el Jakab Ödön szép költeményét: „Az irgalom“ művészesen, oly érdeklően, hogy nemcsak az ünnepély szobik részének, de nektünk férfiaknak is könyök gyűlték meg szemekünkben s a praktikus elrendezést dicsejti csak, hogy a szívehez szóló szavalsára az ünnepély fénypontját képező vegyeskar fellépése következett. Fahangot taps fogadta a 18 hölgygyel élen megjelenő vegyeskört, mely „Népdalegyveg“-et adott elő, hogy mily szépen, bizonyítékul szolgálhat az, hogy mindaddig újratáta a szebbnél szebb dalokat a lelkesült közönség, míg csak az angyali kar fülünkbe nem zengte, hogy: „vége van!“ Petőfi Sándor „Nemzeti dal“-át Szabó János úr szavalta igazi magyar temperamentummal. Ekkor lépett fel a vegyeskar a „Ruttikai Daloskór“-al egyttesen s a közel 80 főből álló egyesült kar gyűjtő hatással dalolta el a Boldizs Ignác által énekre szerzett „Nemzeti dal“-t. — A hazafias ünnepélyt a „Ruttikai Daloskór“- által szépen előadott „Szózat“-elénkelese fejezte be.

Mondtam, hogy befejezte, de nem, csupán a program szerinti ünnepély ért ezzel véget, nemsokára a lelkesült fiatalok táncban folytatta azt a ks.-od. vasut fűműhelyi zenekarral hangjainál, mely szép klasszikus darabok előadásával szíves volt az egyes közők között a közönséget mulattatni. S ha nem jön a 12. óra, tán reggelig járta volna a csárdást, ekkor azonban a zene elhallgatván, abban maradt a kopogós, hogy helyt adjon a csendesebb mulatozásnak, mely víg danázás között eltartott a reggeli órákig.

Egy Jelen volt.

CSARNOK.

A nő mint — feleség.

Azt mondják sokan, hogy a női ész már természeténél fogva csak tiltózkere, pipere s ehhez hasonló gondok és hogy az irodalomban legfőkébb a a szerelmes dalok s regények érdeklik őt. Ez nem igaz!

Tapasztalásból tudom, hogy vannak leányok, akik igen szívesen s mohón vágyódnak megtudni a magasabb nézeteket s igazságokat.

Ha minden más tárgytól távol tartjuk őket, akkor természetesen azok akadnak, azokra fordul gyűltek, a melyeket nekik hagyunk. Hiszen az írtésseget valamivel ki kell töltötenük; az időt valamire csak fel kell használnunk és megörvöditenünk.

Emeljük csak fel lelküket, gondolkodásukat fontosabb érdekekhez, töltsük ki számukra magasabb célt, s csakhamar meg fog bennük lenni a leány gondolkodása épen úgy mint a fiúé.

— — — — —
Hogy a feleség magasabb hivatása minden kötelességének megfelelően, elkerülhetlen szükséges, hogy a családban e célhoz képest kellőképpen kiképzéssek s előkészítettek. Lehetetlen, hogy teljesen megfelelően feladatának oly nő, aki korán kívánalmait nem ismeri, aki az idő küzdelmeit meg nem értette, kinek lelkét nem hatja át a lelkesedés a jó s szépért, családjá, nemzete s hazájá üdvéért!

— — — — —
Az a nő, aki háza körén kívül is ismeri az életet, bizonyosan meg fogja menteni családját a világi előítéletek minden romlásától, kicsinyeségektől s oly bajoktól, melyek könnyen aláshatnák a család boldogságát.

Az igazi boldogság nem ott van, ahol a nő nem ért meg férje vágyait; nem közzelhetik kölcsönösen gondolataikat, tanácsot nem adhat neki, nem képes őt vigasztalni, nehézs s fájdalmas helyzetében.

Ha a férj boldognak nem érzi magát saját otthonában, akkor sehol a vizgalm s lehet boldog és hiába keres mámorító szereket a testét s lelkét gyilkoló elégedetlenség ellen.

Csak a művelt házi asszony képes alkotni otthonából gyönyörű menhelyet, a béke s nyugalom helyét, s törekszik eltávolítani mindent, a mi azt megzavarhatná.

— — — — —
Az igazán művelt leány nem restelli a házi munkát, mert úgy van meggyőződve, hogy mint házi asszony csak akkor tud parancsolni, ha maga is éri a végző munkához. Szorgalom s munkásság az a varázsvessző a háztartásban, mely által megelőzhető s boldogság idéződik elő a családban, s mely által kinyílnak a rejtejt kincsök.

— — — — —
Oly férj, aki boldognak érzi magát otthonában, a nyilvános élet munkássága örvényében is megemlékezik feleségéről, megemlékezik róla mindig, a midőn azt csak a napi kötelesség egy percre is megengedi.

Midőn pedig a napi foglalkozás után fáradtan hazasiet, a visszatérőt fogadja a gyöngéd, jó feleség, aki szeretettel s odaadással vizgatja a lankadt és a baráti tisztelet gyöngéd kezével törli lo homlokáról az izzadságot, mely bizonyítéka a fárasztó munkának, a mit ő érte is szívesen végzett.

Teljes mérvben virágzik ott a családi boldogság s a boldogított szent béke uralkodik ott.

— — — — —
Valamint csak a béke idejében virágzik a nemzet, virágoznak a művészetek s tudományok, az országban a jólét; a családban is csak is a béke idejében növekszik a jólét, kivonul a házból a szegénység, a család anyaság s erkölcsileg emelkedik, a családdal pedig emelkedik erkölcsileg s anyagilag a nép, a nemzet; mert csak a jómódú, rendezett családok képezik egyszerűsámmal a jómódú, rendezett népet.

— — — — —
A szegény ház is, művelt asszony által igazgatva, lakhelyévé lehet az erénynek, kényelemnek, boldogságnak; színhelyévé válhatik a családi élet minden ünnepeinek; drágává lehet a férjnek sok gyönyör teljes vissza emlékezésé által; szentélyt nyújthat a szívnek, menhelyet az élet viharai előtt, édes helyet a munka utáni nyugalomnak, nyújthat vizgást a szerencsétlenségben; büszkeséget a sikerben és örömet különbözőség nélkül.

— — — — —
Elég példánk van arra, hogy az olyan nő okosságával győzte le szenvedélyes férjét, aki átengedvén magát pillanatnyi szeszélyeinek, anyagilag s erkölcsileg stültyed.

— — — — —
És ha nem találta volna erkölcsileg oly erős, gyöngéd nőre, aki őrangyal gyanánt örökös kezét róla le sem vezti: talán régen elveszett volna már szenvedélyei tengerében.

— — — — —
Ilyen nőről szól a szent mondas: „aki jó feleséget talált, föltéhet talált az aranyal és a gyöngyöknél“.

— — — — —
És mi az, a mi a nőt ilyen feleséggé teszi? — Az igazi, önfejlődő szeretet.

— — — — —
A szeretet örök sarkpontja, csirája marad a férfi és nő közt viszonyban; oly csirája, melyből a természet, fokozatos fejlődés mellett, a gondolkodásban s érdekekben való magasabb egységnek szüksége is fejlődik; és egyedül az lehet alapja a modern házasságnak.

— — — — —
Nem lehet mondani, hogy a házasságban eltűnnek a szeretet; eltűnnek csak a túlságos ábrándok, melyeket a szeretett személyről magunknak alkotunk.

— — — — —
A mi az egybekötötték jellemében valóban jó, az az együttélés hosszabb idejében világosabb lesz és mindig erősebben köti őket egymáshoz. Csak azon szeretet vész el a házasságban, melynek gyökerei egyedül a szeretők képzelő tehetőségében valának; mert a házasság valóság, mely, mint a fölbredés, szétrombolja álmunk képét, de egyszerűsámmal világosabbá, érthetőbbé teszi azt, a mit a szenvedély szürkületében csak félig ismerhettünk meg.

— — — — —
Nem is annyira a szeretet, mint inkább a kölcsönös megértés nyújtja az életboldogságot. A szív megbízhatlan, de nem az ész; a mit az egyszerű föfogott, megértett, azt meg is tartja.

— — — — —
Szeretet! Ez az a közös társadalmi vagyon, a melyből egyformán meríthet gazdag és szegény, boldog és nyomorult, mert valóban nem tudom, ki ad többet, az a vagyonos-e, a ki a fölleségéből juttat valamit a szegényeknek is, vagy pedig az a földhöz tapadt földes, a ki meghalgaítja egy másik szenvedő testvérének a panaszát s így szól hozzá: Testvérem! Te szegény vagy? En is! Te szegény? En is! Nézz a szemembe! Szívemből sajnállok. Oh, jőjj, édes testvérem; sirjuk ki együtt magunkat; hiszen szegény embernek olyan jól esik a sírás. Ha pedig egy kissé megnyugodtunk, gyötrejünk együtt imádkozni. Hidd el, hogy ez még jobban fog esni nektünk.

— — — — —
Éz vizgatás! — És nincs más balzsam a sebzett szíveknek, mint a szeretetből eredő vizgatás. Hiszen szeretet nélkül még az alamsza is fájdalmat okoz, mert — megaláz.

— — — — —
Mily mértékben pusztul a közszellemből a szeretet, ép oly mértékben fog stültyedni az emberiség is a bűnöknek és a szenvedélyeknek posványába. Milyhét az ember az erkölcsi egyensúlyt elveszti, végig kell esnie a lejtőn. Végig egészen a — sárga, ahol áltat aljasul. S ezért inog minden tekintély, azért pusztit sorainkban a nyomor, mert a szívek mélyéből a szeretet kihalt. Korunk úgynevezett fölvilágosodása a szeretet helyébe az ünödöket, a kötelességek helyébe az egyénelölögalt tette.

— — — — —
Éz pedig nem lehet helyes irányja, célja az igazi fölvilágosodásnak! Cselko Jozsef.

HIREINK.

— **Üdvözet.** Dr. Lehotzky Antal ország gyűlési képviselőnek, a képviselőháznak f. hó 20-án epen a vallás- és közoktatásügyi tárca tárgyalása alkalmából elmondott remek szűszbeszédéről, a mártóni állami iskolák tantestülete, mint szeretett és nagyra-becsült képviselőjének, meleg hangú tavrati üdvözetet küldött.

— **Helyreigazítás.** Felremagyarázások kikerülése végett a március 15-iki banketteről hozott tudósításuk azon részét, mely dr. Lax Adolf ügyvéd és tb. ügyész úr tőszját említi fel, akként igazítjuk helyre, hogy az, a vármegye minkét országgyűlési képviselője franti ragaszkodásnak volt ekláns kifejezése s tényleg mindket ország gyűlési képviselőnek egészségére üritettek a poharak azzal a biztostással, hogy érdekében mindent elfogunk a jövőben is követni. — E helyreigazítással kapcsolatban pedig tevedésünk felett sajnálatunkat fejezzük ki.

— **Erdekereszt átadása.** Berecz Gyula kir. tanfelügyelő, ma március hó 25-én (úzi fel) Znióvaraljan Szmetsana Jozsef, 42 évi érdeműs tanítóskodás után nyugalomba vonult elemi isk. igazgató tanító mellére, az ő felesége által adott arany erdekeresztet. A legmagasabb kitüntetés éry tanfőru tiszteletére baráti bankettet rendeznek.

— **Meghívó.** A magyar turista-egyesület szűnya-osztálya f. évi március hó 26-án d. u. 5 órakor a városház tanácsstermében évi közgyűlést tart. melyhöz a turócvarmegyei osztályt is meghívta. E meghívva kapcsán kapóra jött, hogy érről a mi turóci osztályunkról is elmondjuk véleményünket. A dolog úgy áll, hogy 1894-ben megalakítottuk az osztályt megválasztottuk elnöknek Révay Gyula báró urat, ügyvivő alelnöknek boldogult Lehotzky Vilmos barátnak. Az első években meg adott egy kis éleletet az osztály, a mennyiben tett egy-két kirándulást, ünnepélyesen fogadta a budapesti osztályt s kirándult vele a suttói vízeséshez. Később már csak a pénztáros adott magáról éleletet, beszéde a tagsági díjakat úgy, a hogy lehetett a fennálló viszonyokhoz képest. Még később a pénztáros is meguntta a dícsőséget s abba hagyott a tagok haboragsával. Pár év óta tehát csak annyiban vagyunk turóci osztály, hogy kapjuk a Turisták Lapját, ingyen. Főllesleges pedig — azt hiszem — említenem is, hogy a turistaszag, főleg ilyen kies fekvésű és vidékű vármegyeiben, nagyon, de nagyon helyen való volna. Gondoljuk meg tehát a dolog felett s miután eddig csak papíron voltunk meg, mint osztály, alakuljunk meg most a tővisszest, ténylegesen is, mint működő osztály.

— **Dr. Lehotzky Antal Turócvarmegyei turóc-szt. mártón-blancicai járásának országgyűlési képviselője** f. évi március hó 20-án, a vallás és közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalását, hazafias és a felvidék lakosságának ügyes-bajos dolgaiat tárgyaló, s általános figyelmet és elismerést kellett beszédeivel vezetne be. Csinos beszédéből a Budapesti Hírlap nyomán csak a következőket közölhetjük:

— Azt hiszi, nincs e Házban senki, a ki ne gyönyörködött volna már a felvidék égbenuól bérceiben, viszont azonban talán nem sok azoknak a száma, a kik a népek beleletét és annak különösen közlelemteljes életét szemügyre vették, vagy vehettek volna. Pedig a felvidék kopár bérceitől lakóival együtt épp úgy integráns részét képezik édes magyar hazának, mint az alföldi dűs nóra, és voltak a multban ismételtlen idők, hogy csak egyet is említsék e bércek köze szorult és a nemzet életerejét é felvidék bércei óvtak meg a végveszedelemtől. S bár e vidéknek zord klímája alatt és talajában termet buza nem is szőria lakóinak a dűs magot, lakóinak szívében azért a hazafiai érzelmek áldott és dűs talaja van, a melyben a hazafiság magva nemcsak hogy megvan, hanem e szívekben örök időkre mély gyökereket verve, áldagos gyümölcsüket is hoz. Ellenségeink is érdeklődnek a felvidék iránt, nekünk annál kevésbé szabad közönyösöskönek maradni. S midőn idegen szlávok igazagnak vélt, de önös érdekeik előmozdítása szempontjából érdeklődnek a nép viszonyai iránt, nekünk annál inkább kell ezt tennünk, mert egy részt meg kell, hogy övjük őket önzó elleneinktől, másrészt azonban arra kell törekednünk, hogy megtartsuk őket hagyományos magyar hazafiságukban, hogy ez által az országunk hű és megbízható őrei legyenek (élték helyesles.) Mert bár nyelvére nézve lehet itt széles e hazában tót, szerb, német, román, hazafiságra nézve nem lehet itt senki más, csak magyar. (Ugy van! Ugy van!) Hassuk át ezzel a magyar nemzeti szellemmel az egész országot, szilárdítsuk meg a magyar államot és törjünk meg minden olyan törekvést, a mely az országunk tovafejlődését megakadályozná, vagy pedig azt veszélyeztetné. Ez a mi miszióink és ez kell hogy képezze örökre miszióinkat. E miszióink betöltésére első sorban az iskolák vannak hivatva. A népiszkolák föltalításban szűnetet tar annak nem szabad, a hol a felekezetek és községek nem tudnak iskolát föntartani, vegye az ügyet kezébe az állam. A költségvetést elfogadja (Helyeslés jöbbről.)

— **Kövészet nyilvánítás.** A »Ruttikai Daloskór“- által f. hó 15-én rendezett hazafias ünnepélyen közreműködő mélyen tisztelt hölgyeknek szűves közreműködésükért, úgyzintén nagyságos Saager Ferenc ks.-od. vasuti felügyelő, fötműhelyi főnök úrnak, ki a fötműhelyi zenekart jelzett ünnepélyre ingyen átengedni kegyeskedett, ez uton is leghalásabb köszönetet mond a daloskór választmányá.

— **Kinövezések.** Steihübel Vilmos, itteni adóhiv. gyakornok, adóitztté nevezetett ki a Zólyomi m. kir. adóhivatalhoz. Pátsch Vilmos pedig m. a. v. gyakornokká nevezetett ki és a stubnyai állomásra lett szolgálateltelre kirendelve.

— **Athelyezés.** A helybeli pósthivatal személyzete ismét szaporodott, amennyiben Pricz Béla m. kir. pósta- és tavradi segédisztizéle Aradról áthelyeztetett.

— **Táncmulatság.** Az izr ifjúság által rendezett s f. hó 18-án lefolyt purim-táncostély a beljé helyezett várakozásokon felül igen fényesen sikerült. A mulatság egész pitymállo hajnalig tartott s járta a csárdást Csonka ropogós nótái mellett.

— **Kereskedelmi akadémia.** Nagyfontosságú rendeletet adott ki a vallás- és közoktatásügyi miniszterium. Az új rendelet végre végleg eldöntötte azt a régi kontroverz kérdést, mely a kereskedelmi akadémiaik címzése körül felemélt. Kimondja a miniszteri rendelet, hogy az eddigi kereskedelmi iskoláknak nincs joguk az akadémia cím használatához. Kereskedelmi akadémia a valóságban csak ezentül lesz föllálta.

— **Éskövő.** Spitzer Albert helybeli kereskedő s a Kerekparókó Egyesületének buzgó tagja, f. hó 25-én d. u. 4 órakor tartja eskűvőjét a helybeli izr. templomban, Bindfeld Gizella kisasszonnyal.

